
Prohlášení k průběhu návštěvy examinátorů OECD (14.10.-15.10.2009)

Prohlášení k průběhu návštěvy examinatorů OECD (14.10.-15.10.2009)

Představitelé českých vysokých škol se ve dnech 14. a 15. 10. 2009 sešli nad problémy našeho vysokého školství se skupinou examinatorů OECD.

Diskuse se zástupci pěti vysokých škol 15.10. 2009 se týkaly dokumentu Bílá kniha terciárního vzdělávání (BKTV). Ten vláda ČR v lednu 2009 vzala na vědomí, ale přípravné práce na věcném záměru nového VŠ zákona probíhaly explicitně mimo jeho rámec. Jak proces přípravy, tak samotná BKTV se totiž staly předmětem kritiky a mnoha výhrad vysokých škol (srv. stanoviska ČKR z podzimu 2008 a ledna 2009).

Jednání s experty OECD byla přesto zjevně připravena jako „dolaďování detailů“ v implementaci BKTV, jakoby na jejich principech a východiscích byl všeobecný konsenzus. Teprve v průběhu věcné a vstřícné diskuse s představiteli našich vysokých škol se ukázalo, že existuje řada vážných problémů, které znemožňují považovat BKTV z ledna 2009 za program reformy terciárního vzdělávání.

Ve společné diskusi byla identifikována především následující sporná místa BKTV: úzce ekonomické pojetí odpovědnosti vysokých škol (akontability) vůči společnosti; nedoložené tvrzení o absenci strategického řízení jako důsledku akademického modelu vedení vysokých škol a snahy omezit v návrhu reformy akademickou samosprávu a svobody ve prospěch správních rad kontrolovaných politiky a podnikateli. Kriticky byla zhodnocena nedostatečná komunikace autorů BKTV s vysokými školami.

Naopak, potvrzena byla nutnost hlubší demokratickou diskusí obnovit ztracenou důvěru mezi školskou decizí a vysokými školami, vypracovat alternativy řešení problémů terciárního vzdělávání a byla identifikována shoda mezi částmi vybraných kapitol BKTV a akademickou obcí na nutnosti řešit některé problematické okruhy (diverzifikace institucí terciárního vzdělávání, akreditace institucí a oblastí studia místo akreditace dílčích studijních oborů, důraz na kvalitu a provázání těchto principů s diferencovaným způsobem financování vysokých škol).

Vítáme proto návštěvu examinatorů OECD i skutečnost, že znovu otevřela možnost důkladné diskuse nad problémy českých vysokých škol i nad principy jejich řešení. V tomto kontextu zároveň považujeme za nepřijatelné zneužívat selhání jedné fakulty jedné vysoké školy a nekorektním způsobem je spojovat s vytrženými dílčími výroky examinatorů k návrhům na omezení akademické samosprávy a svobod a k zavedení kontroly akademického světa politiky a podnikateli.

PhDr. Michal Stehlík, PhD., děkan UK-FF

Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc., prorektor UK v Praze

Prof. RNDr. Petr Volf, CSc., prorektor UK v Praze